

Fi2020/03706

Yttrande över Rut-utredningens slutbetänkande "Rutavdrag för äldre" SOU 2020:52

Jönköpings kommun har beretts tillfälle att till Finansdepartementet senast den 22 januari 2021 lämna synpunkter på Rut-utredningens slutbetänkande "Rutavdrag för äldre".

Utredningens samlade bedömning är att det inte är lämpligt med ett särskilt rutavdrag som enbart riktar sig till äldre personer. Jönköpings kommun instämmer i denna bedömning. De fördelar som kan finnas är färre än de nackdelar som finns med förslaget.

Kommunen har en skyldighet att enligt socialtjänstlagen tillhandahålla äldre insatser som ska garantera en skälig levnadsnivå. Jönköpings kommun menar att det ytterst är individens behov som ska styra insatser snarare än individens ekonomiska resurser. Ett rutavdrag särskilt riktat till äldre personer kommer innebära en otydlighet gällande var gränserna för individens respektive kommunens ansvar går. Det är också tveksamt att ha en särbehandling av skattskyldiga, som baseras helt och hållet på en åldersgräns (65 år). Enligt utredningen kan det dessutom vara olämpligt utifrån principerna om likabehandling och de av riksdagen antagna skattepolitiska riktlinjerna. Vidare innebär förslaget om att köp av vissa tjänster ger rätt till rutavdrag vid en viss ålder vissa praktiska tillämpningsproblem, både när det gäller vem som har rätt till rutavdrag och när det gäller gränsdragningen mot tjänster som inte ger rutavdrag.

När ruttjänsterna infördes (Prop 2006/07:94) och i samband med den nu aktuella utredningen har det påtalats att kommunernas lagreglerade skyldigheter inte ska påverkas av möjligheten att få skattereduktion genom rutavdrag. En kommun kan inte använda rut-reformen som en ursäkt för att inte tillhandahålla en tjänst eller för att dra ner på omfattningen av hemtjänst. Den principiella inriktningen på rutavdraget i förhållande till kommunala hemtjänstinsatser är att kommunerna ska tillgodose behovet hos den enskilde så att denne tillförsäkras en skälig levnadsnivå, medan rutavdraget kan användas för att täcka ett "behov" därutöver. Jönköpings kommun anser att detta är en viktig princip, som bör försvaras.

Om ruttjänster för äldre, trots utredningens bedömning, skulle genomföras vill Jönköpings kommuns framhålla att några av de avgränsningar som utredningen gör får anses rimliga. Arbete med nattvak hos en äldre person bör inte ingå i sällskapstjänsten, enligt utredningen, eftersom en äldre person som behöver nattvak ofta lider av ett dåligt hälsotillstånd som kan kräva hälso- och sjukvård. Likaså är bedömningen att rutavdrag för träning med personlig tränare i bostaden inte heller ska ingå. Det krävs särskild kompetens för träning/rehab och det kan

uppstå gränsdragningsproblem i förhållande till det stöd som kommun och region ska ge till äldre personer.

JÖNKÖPINGS KOMMUN

Ann-Marie Nilsson
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Fritz
Stadsdirektör